

ГЛОБАЛІЗОВАНА ЕКОНОМІКА ТА ІННОВАТИКА

Твердження, що двадцять років у розвитку будь-якої країни це термін, за результатами подій якого можна робити певні висновки, не викликає ніякого сумніву. 20 років тому біполярний економічний світ перетворився в однополярний. Що це принесло людству і які економічні, політичні, гуманістичні проблеми поставило перед ним? Змушений почати з політики, що є вираженням нових світових економічних проблем. Політика неоколоніалізму як система нерівних економічних і політичних стосунків країн золотого мільярду завершується, бо стан економіки країн “золотого мільярду” під час світової економічної кризи 2008–2011 рр. різко погіршився: в США – дуже хитке положення має долар, в Європі прийняття до Євросоюзу країн із слабкою односторонньою розвинутою економікою – Греції, Ісландії, Португалії в економічно розвинутих країнах Європи – Німеччині, Франції, Великій Британії тощо змушують їх якщо не формулювати, то підтримувати силові методи боротьби за світові ресурси, формуючи в людства думку, що природні енергетичні ресурси – це надбання саме цих країн, а не, наприклад, лівійців, які після націоналізації англійської та американської нафтових компаній “Бритіш петролеум” й “Банкер Хант” відповідно, змогли одержувати середню заробітну платню в освіті та медицині не менше \$ 1000, а допомога з безробіття у Лівії становила \$ 700 (діючий український професор вищої школи чи лікар вищої категорії можуть про таке тільки мріяти). Інноваційного розвитку країнам “золотого мільярду” вже не вистачає, бо на практиці вже немає кому його здійснювати. Значна дискредитація таких європейських інституцій як Євросоюз, НАТО, Болонська угода в освіті змушує Україну переосмислити необхідність використовувати їх у своєму державотворенні.

Різке зростання ролі Китаю, як в міжнародній економіці, так і в деяких інших сферах діяльності людини, наприклад у спорті (перемога на олімпійських іграх вперше в історії у 2008 році та цьогожорічної всемирній універсиаді є яскравим підтвердження цього), найближчим часом може змінити орієнтири у світі. Для України “першою ластівкою” таких змін можна вважати заключення контракту про закупівлю з “піднебесної” декількох електропоїздів. Тобто, за існування Луганського тепловозобудівного заводу та значної кількості відповідних ремонтних та вагоноремонтних підприємств Україна все більше і більше купує виробничо-технічні товари за кордоном.

На сьогодні, якщо організаційно-технічне забезпечення інноваційного розвитку в окремі періоди спрямувати на конкретні галузі, можна поступово вийти на збільшення виробництва частки продукції вищих (п'ятого та шостого) технологічних укладів: в 2012 році – це може бути сільськогосподарська техніка, завдяки додаткових прибутків внаслідок прогнозу високих врожаїв 2011 року, одержаних сільськогосподарськими підприємствами, в 2013 році шахтним обладнанням, що забезпечить поживлення в гірничодобувній галузі завдяки зацікавленості у теплоенергетичних ресурсах українських товаровиробників тощо (з останніх виступів Прем'єр-міністра). Але для цього відповідні промислові підприємства мають бути готові, тому й є необхідним впровадження інновацій в маркетингу промислових підприємств, в складі яких мають бути нові підходи до: кластеризації в промисловості, спільних з колишніми та новими партнерами розробок нової техніки, вдосконалення лізингової політики, ефективної комунікаційної діяльності взагалі й брендингу та ребрендингу зокрема, використання нових методів маркетингового тестування нової продукції з визначенням його складових та відповідною ідентифікацією ринкового успіху, часткової невдачі чи провалу.

Маркетингові підходи до міжнародної діяльності повинні зосередитись на знаходженні українськими компаніями свого місця (сегмента, ніші тощо) у глобалізованій світовій економіці. Зараз за структурою експорту-імпорту Україна належить переважно до експортерів сировини. Але ще нещодавно в складі Радянського Союзу та країн РЕВ наша держава торгувала промисловими та товарами оброблювальної промисловості, одержуючи сировину та напівфабрикати. І нині створення науково-виробничих кластерів у подальшому дасть можливість Україні поступово збільшувати виробництво частки продукції вищих (п'ятого та шостого) технологічних укладів. Яким чином на сьогодні можна до цього підійти? Китай, Польща, Турція та ін., не дуже переймаючись класичними маркетинговими підходами, просто “завалювали” своїми не дуже якісними, але дешевими товарами ринки країн, які тим чи іншим чином терпіли їх нестачу. Так, непомітно для себе Україна не тільки втратила свої продукти на ринках сантехніки, іграшок, побутових приладів, про розробку нових видів яких наша економіка вже не мріє, але й ілюзорні контракти на спільні розробки виробничо-технічних товарів (літаків, військової техніки тощо) так і не здійснилися ні з країнами Євросоюзу (кому *ми* там потрібні), ні з колишніми партнерами по СРСР (навіщо *вони* нам, коли “*ми* йдемо у Європу”), тому навіть реалізовані в дослідний зразок нові розробки, так і не впроваджуються в комерційне виробництво. Тому, якщо оптимально не поєднати загальнодержавні завдання із бажаннями окремої людини та завдання економіки в цілому із місією окремого підприємства, Україні не вдасться перейти на інноваційний розвиток у сучасній глобалізованій економіці.